Ortografia i interpunkcja przed egzaminem – najważniejsze wiadomości

Teoria w pigułce, przykłady i rozgrzewka

~~napewno~~ na pewno

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 20 pkt

Przypomnij sobie

- **Ortografia na egzaminie.** W wypracowaniu za ortografię masz 2 pkt, jeśli zrobisz najwyżej 1 błąd (2–3 błędy – 1 pkt, 4 i więcej – 0 pkt). Za interpunkcję masz 1 pkt, jeśli zrobisz najwyżej 9 błędów. W ogłoszeniu i zaproszeniu wolno popełnić łącznie najwyżej 2 błędy (językowe, ortograficzne i interpunkcyjne). Uczniowie z opinią o dysleksji mają łagodniejsze progi.
- **Nowe zasady pisowni od 1.01.2026.** Ustaliła je Rada Języka Polskiego. **CKE w latach 2026–2030 uznaje obie wersje – dawną i nową.** Pisz jednak konsekwentnie: ten sam wyraz w całej pracy zapisuj tak samo. Od 2031 r. CKE będzie uznawać już tylko nową pisownię.

Co się zmieniło	Jak piszemy od 2026 r.
nazwy mieszkańców miast, dzielnic i wsi	wielką literą: *Warszawianin, Krakowianka, Mokotowianin*
nazwy parków, mostów, placów, alei, lokali, nagród	wielką literą: *Park Kościuszki, Most Poniatowskiego, Kawiarnia Literacka, Nagroda Nobla* (ale nadal *ulica Długa*)
nie z imiesłowami przymiotnikowymi	łącznie bez względu na znaczenie: *niepalący, nieprzeczytany*
nie z przymiotnikami i przysłówkami w stopniu wyższym i najwyższym	łącznie: *nielepszy, nienajlepszy, nielepiej, nienajgorzej*
-by po spójnikach	rozdzielnie: *Zastanawiam się, czy by nie pojechać* (ale nadal łącznie: *żeby, gdyby, jakby, choćby*)
pół-, *niby-*	łącznie: *półżartem, półserio, nibyartysta*
pojedyncze egzemplarze wyrobów	wielką literą: *jechał czerwonym Fordem*

- **Ę czy Ą na końcu wyrazu? -ę**: 1. osoba liczby pojedynczej (*ja dziękuję, proszę, mogę*) i biernik rzeczowników żeńskich (*mam nadzieję, czytam książkę*). **-ą**: 3. osoba liczby mnogiej (*oni dziękują, mogą, idą*) i narzędnik (*z nadzieją, z mamą, z piękną różą*). Biernik: *poproszę **tę** książkę*, narzędnik: *idę z **tą** książką*.
- **Razem czy osobno?** Rozdzielnie: *na pewno, na razie, od razu, w ogóle, po prostu, z powrotem, przede wszystkim, co najmniej, na co dzień, poza tym*. Łącznie: *naprawdę, nareszcie, naprzeciwko, dookoła, dlatego, nadal, znowu* oraz przyimki złożone *spod, znad, sprzed, zza*.

Części mowy i odmiana – powtórka – najważniejsze wiadomości

Teoria w pigułce, przykłady i rozgrzewka

KARTA 1/6

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 21 pkt

Przypomnij sobie

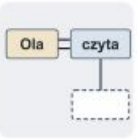
Część mowy	Pytania, cechy	Przykłady
rzeczownik	kto? co?; odmienia się przez przypadki i liczby, ma rodzaj	szkoła, Ola, radość
czasownik	co robi? co się z nim dzieje?; osoba, liczba, czas, tryb, rodzaj, aspekt, strona	czytam, zrobiłbyś, idź
przymiotnik	jaki? który? czyj?; przypadek, liczba, rodzaj, stopień	mądry, szkolny, ojcowski
liczebnik	ile? który z kolei?	trzy, dwoje, piąty
zaimek	zastępuje rzeczownik, przymiotnik, liczebnik lub przysłówek	on, mój, tyle, tam, który
przysłówek	jak? gdzie? kiedy?; nie odmienia się, ale wiele przysłówków można stopniować	szybko, wczoraj, blisko
przyimek	tworzy wyrażenie przyimkowe z rzeczownikiem	w, na, do, przez, spod
spójnik	łączy wyrazy lub zdania	i, a, ale, więc, że, bo, ponieważ
partykuła	dodaje odcień znaczeniowy: przeczenie, pytanie, rozkaz, wzmocnienie	nie, czy, niech, oby, nawet, -że
wykrzyknik	wyraża emocje lub naśladuje dźwięki	och, hej, ach, bęc

- **Odmienne** części mowy: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, liczebnik, zaimek. **Nieodmienne**: przysłówek, przyimek, spójnik, partykuła, wykrzyknik.

Przypadek	Pytania	Przykład
mianownik	kto? co?	książka
dopełniacz	kogo? czego?	książki
celownik	komu? czemu?	książce
biernik	kogo? co?	książkę
narzędnik	(z) kim? (z) czym?	książką
miejscownik	o kim? o czym?	o książce
wołacz	o!	książko!

Składnia – powtórka – najważniejsze wiadomości

Teoria w pigułce, przykłady i rozgrzewka

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 19 pkt

Przypomnij sobie

- **Zaczynaj zawsze od orzeczenia.** Orzeczenie mówi, co robi podmiot, co się z nim dzieje lub w jakim jest stanie. Orzeczenie **czasownikowe**: *Ola czyta*, *Chcę pojechać*. Orzeczenie **imienne** = łącznik (*być, zostać, stać się*) + orzecznik: *Ola jest uczennicą*, *Dzień był pochmurny*.
- **Podmiot** odpowiada na pytanie **kto? co?** zadane od orzeczenia i zwykle stoi w **mianowniku**. Rodzaje: gramatyczny (*Kot śpi*), szeregowy (*Ola i Kuba czytają*), domyślny (*Czytam* – ja). Przy liczebniku podmiot tworzy liczebnik z rzeczownikiem: *Na boisko wybiegło **pięciu chłopców***. Są też zdania bezpodmiotowe: *Grzmi. Ogłoszono wyniki.*
- **Pułapka z egzaminu 2026.** Podmiot nie musi stać na początku zdania, a wyraz w dopełniaczu przy rzeczowniku to **przydawka**, nie podmiot. *Smak **dzieciństwa** wraca co roku.* Co wraca? – **smak** (podmiot). Smak czego? – **dzieciństwa** (przydawka).
- **Przydawka** określa **rzeczownik** (także podmiot!). Pytania: **jaki? który? czyj? czego? z czym?** Może nią być przymiotnik (*stary* dom), zaimek (*mój* dom), rzeczownik w dopełniaczu (dom *dziadka*), wyrażenie przyimkowe (herbata *z cytryną*), imiesłów (*śpiący* kot).
- **Dopełnienie** określa **czasownik** i odpowiada na pytania przypadków zależnych (bez mianownika i wołacza): *czytam (co?) książkę, pomagam (komu?) babci, myślę (o czym?) o wakacjach, szukam (kogo?) mamy*. Porównaj: *szukam mamy* – dopełnienie, *torebka mamy* – przydawka.
- **Okolicznik** określa czasownik i mówi o okolicznościach: gdzie? (miejsca), kiedy? (czasu), jak? (sposobu), dlaczego? (przyczyny), po co? (celu), mimo czego? (przyzwolenia), pod jakim warunkiem? (warunku).

Pytanie	Od jakiego wyrazu pytamy	Część zdania
kto? co?	od orzeczenia	podmiot
co robi? co się z nim dzieje?	od podmiotu	orzeczenie
jaki? który? czyj? czego? z czym?	od rzeczownika	przydawka
kogo? czego? komu? co? czym? o czym?	od czasownika	dopełnienie
gdzie? kiedy? jak? dlaczego? po co?	od czasownika	okolicznik

- **Zdanie pojedyncze** ma jedno orzeczenie, **złożone** – co najmniej dwa, **wielokrotnie złożone** – co najmniej trzy. **Równoważnik zdania** nie ma osobowej formy czasownika: *Cisza. Uwaga, zły pies! Co robić?*

Słownictwo i frazeologia, zróżnicowanie języka – najważniejsze wiadomości

Teoria w pigułce, przykłady i rozgrzewka

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 18 pkt

Przypomnij sobie

- **Związek frazeologiczny** to stałe połączenie wyrazów o znaczeniu przenośnym, np. *bujać w obłokach* (marzyć). Nie zmieniamy jego składu. Błędem jest też łączenie dwóch związków w jeden: *odgrywać znaczenie* zamiast *odgrywać rolę* albo *mieć znaczenie*.

Związek z mitologii	Znaczenie	Skąd się wziął
syzyfowa praca	praca ciężka i bezowocna	Syzyf za karę wtaczał na górę głaz, który zawsze staczał się w dół
nić Ariadny	sposób wyjścia z trudnej sytuacji	Ariadna dała Tezeuszowi kłębek nici, by wyszedł z labiryntu Minotaura
stajnia Augiasza	ogromny nieporządek, zaniedbanie	Herakles oczyścił stajnie króla Augiasza, kierując do nich wody rzek
pięta Achillesa	czyjś słaby punkt	matka zanurzyła Achillesa w Styksie, trzymając go za piętę – tylko tam można go było zranić
puszka Pandory	źródło nieszczęść i kłopotów	Pandora otworzyła naczynie, z którego wydostały się nieszczęścia
koń trojański	podstęp, ukryte zagrożenie	Grecy ukryli się w drewnianym koniu i tak weszli do Troi
męki Tantala	cierpienie, gdy coś upragnionego jest blisko, ale nieosiągalne	Tantal stał w wodzie pod drzewem z owocami, a woda i owoce mu się wymykały

Związek z Biblii	Znaczenie
wieża Babel	zamieszanie, brak porozumienia (ludziom pomieszano języki)
miłosierny samarytanin	ktoś, kto bezinteresownie pomaga
syn marnotrawny	ktoś, kto wraca skruszony po okresie błędów
zakazany owoc	coś kuszącego, bo zabronionego
zakopać talent	zmarnować swoje zdolności (przypowieść o talentach)
hiobowe wieści	bardzo złe wiadomości (historia Hioba)
manna z nieba	coś dobrego, co zjawia się niespodziewanie

Analiza i interpretacja wiersza w formule E8 – najważniejsze wiadomości

Teoria w pigułce, przykłady i rozgrzewka

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 17 pkt

Przypomnij sobie

- **Analiza wiersza w pięciu krokach:** (1) przeczytaj wiersz dwa razy – raz całość, raz z ołówkiem; (2) ustal, kto mówi i do kogo; (3) nazwij sytuację i uczucia; (4) znajdź środki stylistyczne i określ ich funkcję; (5) sformułuj sens wiersza, czyli o czym naprawdę jest.
- **Podmiot liryczny** to osoba mówiąca w wierszu. To nie autor, tylko postać stworzona przez poetę (nawet gdy mówi „ja"). O autorze piszemy wtedy, gdy korzystamy z kontekstu biograficznego, np. *Kochanowski napisał treny po śmierci córki Urszuli*.
- **Adresat** to ten, do kogo mówi podmiot liryczny (osoba, rzecz, Bóg, ojczyzna). Bezpośredni zwrot do adresata to **apostrofa**: *„Moja droga Orszulo"*, *„Litwo! Ojczyzno moja!"*.
- **Sytuacja liryczna**: kto mówi, gdzie, kiedy i co przeżywa. Gdy podmiot mówi o sobie (formy 1. osoby: *tęsknię, pamiętam*), to liryka bezpośrednia. Gdy opisuje świat lub innych ludzi, to liryka pośrednia.

Środek	Przykład	Typowa funkcja
epitet	*zardzewiały* klucz	określa cechę, buduje obraz i nastrój
porównanie	*ty jesteś jak zdrowie* (Mickiewicz)	przybliża coś przez podobieństwo, podkreśla cechę
przenośnia (metafora)	*ciemne oko* studni	pokazuje rzecz w nowy, zaskakujący sposób
uosobienie	most *czeka*, klucz *pamięta*	nadaje rzeczy cechy człowieka, budzi bliskość
ożywienie	wiatr *goni* chmury	nadaje ruch i życie rzeczom lub zjawiskom
zdrobnienie	*maluczką duszą, kąciki*	wyraża czułość, podkreśla kruchość
wyrazy dźwiękonaśladowcze	*skrzyp, skrzyp*	oddają dźwięki, ożywiają obraz
apostrofa	*Tęskno mi, Panie*	bezpośredni zwrot do adresata, wzmacnia emocje
pytanie retoryczne	*Kto z nas nie tęsknił za domem?*	skłania do refleksji, odpowiedź jest oczywista

Podgląd • Pierwsza Ławka

Rozprawka i przemówienie na egzaminie – najważniejsze wiadomości

Teoria w pigułce, przykłady i rozgrzewka

KARTA 1/6

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 16 pkt

Przypomnij sobie

- **Temat argumentacyjny na egzaminie**: rozprawka **albo** przemówienie – formę podaje temat. Praca ma mieć co najmniej **200 wyrazów** (liczą się wszystkie, także spójniki i przyimki). Musisz odwołać się do **lektury obowiązkowej**, a zwykle także do **innego utworu literackiego** – może nim być druga lektura obowiązkowa.
- **Teza** to stanowisko, które udowadniasz od początku (*Warto pomagać innym.*). **Hipoteza** to przypuszczenie, które sprawdzasz, a na końcu potwierdzasz albo odrzucasz (*Wydaje się, że pomaganie innym przynosi korzyść także pomagającemu.*).
- **Argument** to ogólne zdanie, które uzasadnia tezę (*Pomoc buduje zaufanie między ludźmi.*). **Przykład** to konkretna sytuacja z utworu, która potwierdza argument. Argumenty mogą odwoływać się do **faktów**, **logiki** albo **emocji**.
- **Akapit argumentacyjny** ma trzy części: argument → przykład z lektury (kto, co zrobił, w jakiej sytuacji) → wniosek cząstkowy, który łączy przykład z tezą (*Z tego wynika, że…*). Streszczenie lektury nie jest argumentowaniem.
- **Rozprawka**: wstęp (wprowadzenie w problem, teza lub hipoteza) → rozwinięcie (co najmniej dwa argumenty, każdy w osobnym akapicie, uporządkowane od najsłabszego do najmocniejszego albo w porządku argument – kontrargument) → zakończenie (potwierdzenie tezy lub sprawdzenie hipotezy). Styl oficjalny, bez potocyzmów.
- **Przemówienie** to tekst do wygłoszenia. Według zasad CKE musi mieć **bezpośredni zwrot do adresata** i co najmniej **dwie różne** cechy z listy: środki retoryczne (pytanie retoryczne, powtórzenie, porównanie, słownictwo wartościujące), tryb rozkazujący, czasowniki w 1. i 2. osobie l. mn. (*pomyślmy, wiecie*), zaimki 1. i 2. osoby l. mn. (*my, wy, nasz, wasz*), zjednywanie przychylności słuchaczy (*Wiem, że jesteście ludźmi odważnymi*). Cechy przemówienia mają się pojawiać w **całym** tekście, a nie tylko we wstępie.
- **Budowa przemówienia**: zwrot do słuchaczy i zjednanie ich przychylności → teza → argumenty z przykładami (z pytaniami retorycznymi i zwrotami do słuchaczy) → apel (*Nie bójcie się…*) → podziękowanie za uwagę.
- **Słownictwo porządkujące wywód**: *po pierwsze, kolejnym argumentem jest, ponadto, najważniejsze jest jednak, potwierdza to, świadczy o tym, przykładem jest, z tego wynika, podsumowując.*

Kryterium	Pkt	Co trzeba spełnić, aby dostać najwyższą ocenę
1. Realizacja tematu	0–2	forma zgodna z tematem, uwzględnione wszystkie elementy polecenia, cała praca na temat

Opowiadanie twórcze z lekturą – najważniejsze wiadomości

Teoria w pigułce, przykłady i rozgrzewka

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 14 pkt

Przypomnij sobie

- **Temat twórczy na egzaminie** to zwykle opowiadanie o spotkaniu z bohaterem lektury obowiązkowej i wspólnej przygodzie. Temat dodaje element, który musi się znaleźć w fabule, np. przedmiot o niezwykłych właściwościach (2026), czyn godny podziwu (2025), pomoc bohatera (2024). Brak jednego elementu polecenia to 1 pkt w kryterium 1, brak dwóch – 0 pkt za całą pracę.
- **Opowiadanie ma dowodzić, że dobrze znasz lekturę.** Wplataj szczegóły świata przedstawionego: imiona, miejsca, przedmioty, wydarzenia, cechy bohatera. Nie streszczaj lektury i nie zmieniaj jej faktów – to błąd rzeczowy.

Element	Na czym polega	Przykład
opis	przedstawienie miejsca, przedmiotu lub postaci	*Szafa była ogromna, dębowa i pachniała naftaliną.*
charakterystyka bohatera	wygląd i cechy bohatera pokazane w działaniu	*Nemeczek był drobny i jasnowłosy, ale w sprawach honoru nie ustępował nikomu.*
czas akcji	kiedy dzieją się wydarzenia	*Był ostatni dzień ferii, szary i mroźny.*
miejsce akcji	gdzie dzieją się wydarzenia	*Staliśmy w zasypanym śniegiem lesie, obok samotnej latarni.*
zwrot akcji	nagła zmiana biegu wydarzeń	*Nagle drzwi szafy zatrzasnęły się same.*
punkt kulminacyjny	moment największego napięcia	*Smok otworzył jedno oko i spojrzał wprost na nas.*
puenta	zaskakujące lub refleksyjne zakończenie	*Wtedy zrozumiałem, że odwaga to działanie mimo strachu.*
dialog	rozmowa co najmniej dwóch postaci	*– Dasz radę? – zapytał Boka. – Muszę – odpowiedział Nemeczek.*
monolog	dłuższa wypowiedź jednej postaci albo jej myśli (monolog wewnętrzny)	*„Jeśli teraz się cofnę, nigdy sobie tego nie wybaczę” – pomyślałem.*
retrospekcja	powrót do wydarzeń z przeszłości	*Przypomniałem sobie, jak rok wcześniej bałem się wejść na szkolną scenę.*

Tekst nieliteracki, streszczenie i formy użytkowe na egzaminie – najważniejsze wiadomości

Teoria w pigułce, przykłady i rozgrzewka

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 18 pkt

Przypomnij sobie

- **Tekst nieliteracki na egzaminie** to tekst popularnonaukowy albo publicystyczny (razem z tekstem literackim – najwyżej 1000 wyrazów). **Popularnonaukowy** przekazuje wiedzę w przystępny sposób: objaśnia terminy, podaje dane i przykłady. **Publicystyczny** komentuje ważne sprawy bieżące, zawiera opinie autora i próbuje przekonać czytelnika.
- **Gatunki dziennikarskie**: artykuł (informuje i wyjaśnia), reportaż (relacja z miejsca zdarzeń z opisem ludzi i faktów), wywiad (rozmowa w formie pytań i odpowiedzi).
- **Temat** to to, o czym jest tekst (*sen nastolatków*). **Główna myśl** to najważniejsze stwierdzenie autora na ten temat (*Nastolatki potrzebują więcej snu, niż dostają, a ekrany im to utrudniają.*).
- **Fakt** można sprawdzić (*W ankiecie wzięło udział 180 uczniów.*). **Opinia** to ocena lub przekonanie (*To najważniejszy problem szkoły.*). Opinie zdradzają słowa wartościujące: *najlepszy, szkodliwy, niestety, moim zdaniem*.
- **Relacje między akapitami**: kolejny akapit może podawać przykład, rozwijać myśl, wskazywać przyczynę lub skutek, przeciwstawiać się poprzedniemu (*jednak, tymczasem*) albo podsumowywać.
- **Streszczenie** według CKE podaje temat tekstu i najważniejsze informacje na ten temat – w uogólnieniu, własnymi słowami, bez szczegółów, cytatów i własnych opinii. Najczęstsze błędy: źle określony temat i drobiazgowe wyliczanie treści kolejnych akapitów.
- **Parafraza** to przekazanie cudzej myśli własnymi słowami, bez zmiany jej sensu.
- **Manipulacja językowa** to wpływanie na odbiorcę nieuczciwymi sposobami: uogólnienia (*wszyscy wiedzą*), fałszywy wybór (*albo zakaz, albo chaos*), straszenie, słowa silnie nacechowane zamiast faktów, powoływanie się na nieznane autorytety (*naukowcy twierdzą*).

Element	Zaproszenie	Ogłoszenie
kto?	kto zaprasza (np. Samorząd Uczniowski)	kto ogłasza (nadawca)
kogo? / komu?	kogo zaprasza (np. uczniów klas 7–8)	dla kogo jest informacja
co?	na co zaprasza (nazwa i temat wydarzenia)	co ogłasza (wydarzenie, zbiórka, nabór)
kiedy?	data i godzina	data i godzina
gdzie?	dokładne miejsce	dokładne miejsce

Ortografia i interpunkcja przed egzaminem – ćwiczenia podstawowe

Sprawdzam, czy rozumiem podstawy

~~napewno~~ na pewno

KARTA 2/6

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 19 pkt

Pamiętaj: mam nadzieję (biernik), ale z nadzieją (narzędnik)

1 Zapisz wyrazy z nawiasów poprawnie. Zdecyduj, czy **nie** piszesz łącznie, czy rozdzielnie.

___ / 6 pkt

1. W autobusie siedział _____ (nie)znajomy chłopiec.
2. _____ (nie)wiedząc, co robić, zadzwoniłam do taty.
3. Na biurku leżał _____ (nie)przeczytany list.
4. Ola _____ (nie)lubi szpinaku.
5. Czuję się dziś _____ (nie)najlepiej.
6. _____ (nie)trzeba się spieszyć.

2 Połącz regułę z przykładem. Wpisz literę.

___ / 4 pkt

1. ę w bierniku rzeczownika żeńskiego	a) idą
2. ą w 3. osobie liczby mnogiej	b) z kredą
3. ą w narzędniku rzeczownika żeńskiego	c) piszę
4. ę w 1. osobie liczby pojedynczej	d) Ola ma kredę

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

3 Wybierz właściwą literę w każdym nawiasie. Otocz ją kółkiem.

___ / 6 pkt

1. Mój kuzyn jest **(W/w)**arszawianinem.
2. Spotkajmy się przy **(M/m)**oście Poniatowskiego.
3. Czytamy teraz „Kamienie **(N/n)**a szaniec”.
4. Mieszkam przy **(U/u)**licy Długiej.
5. Ten fizyk otrzymał **(N/n)**agrodę Nobla.
6. Omawialiśmy „Chłopców z **(P/p)**lacu Broni”.

4 Które zdanie zawiera błąd ortograficzny? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

___ / 1 pkt

A. Mam nadzieje, że pogoda dopisze.
B. Przyjdą do nas wszyscy kuzyni.
C. Dziękuję za zaproszenie na urodziny.
D. Wezmę ze sobą aparat.

Części mowy i odmiana – powtórka – w praktyce

Tekst, źródło, doświadczenie lub sytuacja z życia

KARTA 4/6

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 17 pkt

1 **Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.** ___ / 9 pkt

Stary zegar

(1) W bibliotece szkolnej od zawsze wisiał stary zegar. Nikt nie pamiętał, kto go tam powiesił. Mówiono, że podarował go pierwszy dyrektor, ale nie znaleziono na to żadnego dowodu.

(2) Pewnego dnia zegar stanął. Wskazówki zatrzymały się na dwunastej, a w bibliotece zrobiło się dziwnie cicho. Bibliotekarka, pani Irena, bezradnie rozłożyła ręce.
– Trzeba by wezwać zegarmistrza – westchnęła. – Tylko skąd go wziąć?

(3) Wtedy odezwał się Maciek z ósmej klasy. Jego dziadek przez czterdzieści lat naprawiał zegary, a wnuk spędził w jego warsztacie niejedno popołudnie.
– Mogę spróbować – powiedział cicho, choć serce biło mu mocno.

(4) Otworzywszy drewnianą skrzynkę, chłopiec zobaczył zakurzony mechanizm. Delikatnie oczyścił kółka pędzelkiem, a potem nakręcił sprężynę. Przez chwilę nic się nie działo. Nagle rozległo się głośne tykanie.

(5) Następnego dnia na drzwiach biblioteki wisiała kartka: „Zegar został naprawiony przez ucznia klasy 8b. Dziękujemy!”. Maciek przeczytał ją dwa razy i uśmiechnął się pod nosem.

Tekst przygotowany do zestawu

1.1 **Na podstawie tekstu oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.** ___ / 3 pkt

1. W zdaniu *Mówiono, że podarował go pierwszy dyrektor* występuje forma nieosobowa czasownika zakończona na *-no*.	**P**	**F**
2. Wyraz *Otworzywszy* (akapit 4.) to imiesłów przysłówkowy współczesny.	**P**	**F**
3. Zdanie zapisane na kartce w akapicie 5. jest w stronie biernej.	**P**	**F**

1.2 **Uzupełnij zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.** ___ / 1 pkt

W zdaniu *Tylko skąd go wziąć?* (akapit 2.) wyraz *go* jest ____, a wyraz *wziąć* jest ____.

A. partykułą, bezokolicznikiem

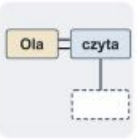
B. partykułą, czasownikiem w trybie rozkazującym

C. zaimkiem, bezokolicznikiem

D. zaimkiem, czasownikiem w trybie rozkazującym

Składnia – powtórka – w praktyce

Tekst, źródło, doświadczenie lub sytuacja z życia

KARTA 4/6

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 18 pkt

Pamiętaj: „Zapytałem, kiedy wrócisz” – zdanie podrzędne dopełnieniowe (zapytałem o co?)

1 Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

___ / 11 pkt

Wyśpij się przed egzaminem

(1) Wielu uczniów przed sprawdzianem zarywa noc. Wydaje im się, że każda dodatkowa godzina nauki to dodatkowy punkt. Badania nad snem pokazują jednak coś zupełnie innego.

(2) Mózg nastolatka potrzebuje od ośmiu do dziesięciu godzin snu na dobę. W czasie snu nie odpoczywa bezczynnie. Porządkuje wiadomości zdobyte w ciągu dnia i przenosi je do pamięci długotrwałej. Kto śpi za krótko, ten rano pamięta mniej, niż się nauczył.

(3) Nastolatki mają przy tym szczególny kłopot. Ich zegar biologiczny przesuwa się w okresie dojrzewania: hormon snu, melatonina, zaczyna się wydzielać później niż u dzieci i dorosłych. Dlatego czternastolatek wieczorem często nie czuje zmęczenia, a rano z trudem wstaje z łóżka.

(4) Sprawę pogarsza światło ekranów. Telefon trzymany przy twarzy tuż przed snem opóźnia wydzielanie melatoniny i skraca czas odpoczynku.

(5) Co więc robić? Specjaliści radzą, by kłaść się spać codziennie o podobnej porze, odkładać telefon co najmniej godzinę przed snem i powtarzać materiał wieczorem, a nie w nocy. Wyspany uczeń szybciej myśli, łatwiej się skupia i rzadziej popełnia błędy – także ortograficzne.

Tekst przygotowany do zestawu

1.1 Na podstawie tekstu oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

___ / 2 pkt

1. Według tekstu podczas snu mózg utrwala wiadomości zdobyte w ciągu dnia.	P	F
2. Z tekstu wynika, że u nastolatków melatonina zaczyna się wydzielać wcześniej niż u dorosłych.	P	F

1.2 Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

___ / 2 pkt

1. W zdaniu *Sprawę pogarsza światło ekranów* (akapit 4.) podmiotem jest wyraz *sprawę*.	P	F
2. W zdaniu *Sprawę pogarsza światło ekranów* wyraz *ekranów* jest przydawką.	P	F

Sprawdzian: Słownictwo i frazeologia, zróżnicowanie języka – grupa A

KARTA 5/6

25 minut · 19 pkt

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 19 pkt

1 **Połącz związek frazeologiczny z jego znaczeniem. Wpisz literę.** ___ / 4 pkt

1. syzyfowa praca	a) bardzo złe wiadomości
2. wieża Babel	b) źródło nieszczęść i kłopotów
3. puszka Pandory	c) ciężka, bezowocna praca
4. hiobowe wieści	d) zamieszanie i brak porozumienia

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

2 **Z jakich opowieści pochodzi związek *pięta Achillesa*?** ___ / 1 pkt

A. z mitu o Heraklesie **B.** z mitów o wojnie trojańskiej

C. z mitu o Demeter i Korze **D.** z mitu o Dedalu i Ikarze

3 **Przyporządkuj wyrazy do właściwej kolumny.** ___ / 6 pkt

waćpan onegdaj spoko wkurzać weekend fotel

archaizm	kolokwializm	zapożyczenie

4 **Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.** ___ / 3 pkt

1. W podaniu do dyrektora szkoły stosujemy styl urzędowy.	P	F
2. Wyrażenie *w każdym bądź razie* jest zgodne z normą wzorcową.	P	F
3. Wyraz *bal* (zabawa) i wyraz *bal* (gruby pień) brzmią tak samo, ale mają różne znaczenia.	P	F

5 **Znajdź w tekście trzy błędy językowe. Zapisz poprawione wyrażenia.** ___ / 3 pkt

Ta książka odegrała duże znaczenie w moim życiu. Bynajmniej tak mi się wydaje. Chcę ją jeszcze raz wziąść do ręki.

Podgląd • Pierwsza Ławka

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Język polski, klasa 8 – pakiet 8 zestawów (48 kart pracy) z powtórkami

Podgląd pokazał 12 z 177 stron. Pełna wersja: 177 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Słownictwo i frazeologia, zróżnicowanie języka – zestaw 6 kart pracy z kluczem i powtórką, klasa 8
- Analiza i interpretacja wiersza w formule E8 – zestaw 6 kart pracy z kluczem i powtórką, klasa 8
- Składnia – powtórka – zestaw 6 kart pracy z kluczem i powtórką, klasa 8
- Opowiadanie twórcze z lekturą – zestaw 6 kart pracy z kluczem i powtórką, klasa 8
- Ortografia i interpunkcja przed egzaminem – zestaw 6 kart pracy z kluczem i powtórką, klasa 8
- Części mowy i odmiana – powtórka – zestaw 6 kart pracy z kluczem i powtórką, klasa 8
- Rozprawka i przemówienie na egzaminie – zestaw 6 kart pracy z kluczem i powtórką, klasa 8
- Tekst nieliteracki, streszczenie i formy użytkowe na egzaminie – zestaw 6 kart pracy z kluczem i powtórką, klasa 8

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/jezyk-polski-klasa-8-pakiet-zestawow-kart-pracy